

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 30. listopada 1913.

Treść: (*M* 244 i 245.) 244. Rozporządzenie, dotyczące regulaminu pomiarów cechowniczych dla żeglugi śródlądowej na Łabie. — 245. Obwieszczenie o zastrzeżeniach, uczynionych przez poszczególne mocarstwa do układów I. i II. haskiej konferencji pokojowej.

244.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu w porozumieniu z Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 18. listopada 1913, dotyczące regulaminu pomiarów cechowniczych dla żeglugi śródlądowej na Łabie.

W porozumieniu z c. k. Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu wydaje się następujące zarządzenia:

§ 1.

Warunkiem dokonania pomiarów cechowniczych jest:

1. aby statek w obecnym swym stanie nie był jeszcze pomierzony wedle niniejszego regulaminu pomiarów cechowniczych,

albo, aby przy badaniu cechy na statku, pomierzonym według niniejszego regulaminu pomiarów cechowniczych, okazała się potrzeba pomierzenia na nowo,

albo, aby poświadczenie o cechowaniu, wystawione dla statku według niniejszego regulaminu pomiarów cechowniczych, uznano w przypadkach, oznaczonych w § 9., publicznie za nieważne;

2. aby statek zaopatrzony był we wszelkie przybory.

§ 2.

Postępowanie przy pomiarach cechowniczych.

Postępowanie cechownicze rozpoczyna się ustanowieniem linii wodnej próżnego statku, to jest

tej linii, po którą zanurza się statek, zaopatrzony we wszelkie przybory i w potrzebną załogę, nieчем więcej jednak nie obciążony.

Na parowcach należy do zupełnego zaopatrzenia w przybory, odpowiadające potrzebom ruchu, napełnienie kotłów. O ile temu nie uczyniono zadość, ładuje się na statek odpowiedni ciężar.

Statek winien być w położeniu normalnego zanurzenia.

Co do statków silnie z tyłu obciążonych, które po naładowaniu płyną równo obciążone, należy oprócz tego przed pomierzeniem dokonać próby sprowadzenia ich przez przesunięcie ciężarów do położenia bardziej równego obciążenia.

§ 3.

Mniej więcej w środku i w $\frac{1}{7}$ długości linii wodnej próżnego statku z przodu i z tyłu umieszcza się na każdym boku statku pionowo do zwierciadła wody wskazówkę zanurzenia — § 11. instrukcji policyjnej dla żeglugi i flisactwa na Łabie — na której każdy dziesiąty centymetr i koniec wskazówek zanurzenia oznaczony jest znakiem; dalszą podziałkę w odstępach co dwa centymetry oznacza się farbą po myśli przepisu postanowienia wykonawczego do § 3. pod 5.

Na statkach o płaskim dnie przypada punkt zerowy wskazówki zanurzenia na zewnętrznej płaszczyźnie dna statku w miejscu, przeznaczonem na jego umieszczenie. Na statkach z tramem spodnim albo na statkach z dnem, wznoszącym się od środka na obie strony, leży punkt zerowy każdej wskazówki zanurzenia w najniższym punkcie przekroju, który należy w myśli przeprowadzić przez statek w miejscu umieszczenia wskazówki zanurzenia, a więc na statkach z tramem spodnim na linii dolnej krawędzi tramu spodniego.

Wskazówka zanurzenia, umieszczona w środku statku, sięga aż do górnej płaszczyzny wymierzania. Wskazówki zanurzenia, umieszczone z przodu i z tyłu statku sięgają o 20 *cm* wyżej.

Górną płaszczyzną pomiarów cechowniczych jest płaszczyzna pozioma, która przechodzi przez kadłub statku popod najniższy punkt górnej krawędzi burty w ten sposób, że na statku o ładowności większej jak 15 ton pozostaje wolna burta wysokości 25 *cm*. Jeżeli ładowność statku przy 25 *cm* wysokości wolnej burty wynosi 15 ton albo mniej, to wysokość wolnej burty winna wynosić 15 *cm*. Na statkach o stałym pokładzie wlicza się do wysokości burty zaniknięcia odrzwi włazów, umieszczone w sposób nie przepuszczający wody, jednakże górna płaszczyzna pomiarów nie powinna leżeć wyżej jak krawędź burty. Na parowcach należy wysokość wolnej burty mierzyć w dół od najgłębszego punktu okna najniżej leżącego.

Na statkach silnie obciążonych z tyłu, których przed wynierzeniem nie można doprowadzić do położenia równego obciążenia, przeprowadza się górną płaszczyznę wymierzenia przez kadłub statku w takiej odległości od środkowej prostej części dna, aby statek przy równomiernem obładowaniu zachował o ile możliwości wynurzenie burty, przepisane przy pomiarach cechowniczych.

§ 4.

Przestrzenią pomiarową jest przestrzeń, ograniczona płaszczyzną, idącą przez linię wodną próżnego statku (płaszczyzną próżnego statku), górną płaszczyzną pomiarową i zewnętrznymi stronami ścian statku, które leżą między temi dwoma płaszczyznami.

§ 5.

Celem stwierdzenia wielkości przestrzeni pomiarowej dzieli się ją w połowie wysokości między płaszczyzną wodną próżnego statku a górną płaszczyzną pomiarową zapomocą płaszczyzny poziomej (średniej płaszczyzny zanurzenia) na dwie warstwy pomiarowe.

§ 6.

Objętość przestrzeni pomiarowej tudzież każdej z obu warstw pomiarowych oblicza się w metrach sześciennych.

§ 7.

Ciężar ładunku wynosi tyle ton (po 1000 *kg*), ile metrów sześciennych zawiera przestrzeń pomiarowa, która wskutek tego zostaje zanurzona.

§ 8.

Dla pomierzonego statku wygotowuje się świadectwo pomiaru cechowniczego, które podaje w tonach (po 1000 *kg*) ciężar ładunku dla każdego do

płaszczyzny wodnej próżnego statku równoległego zanurzenia się kadłuba statku na 2 *cm* zagłębienia, od płaszczyzny wodnej statku próżnego aż do górnej płaszczyzny pomiarowej. Świadełstwo pomiaru cechowniczego musi nadto uwidaczniać ładowność aż do górnej płaszczyzny pomiarowej, wyrażoną okrągło w całych tonach w ten sposób, że tony zaczęte liczy się za całe.

Przed wygotowaniem świadectwa pomiaru cechowniczego należy obok najwyższego punktu każdej wskazówki zanurzenia umieścić cechę pomiarową; oprócz tego należy statek na tych miejscach, na których znajduje się oznaczenie, przepisane Instrukcją policyjną dla żeglugi i flisactwa na Łabie (§ 6), opatrzyć napisem o tem samem wykonczeniu liter i liczb, podającym ilość ton aż do górnej płaszczyzny pomiarowej, zaokrągloną według ust. 1. na całe tony, numer, pod którym statek zaciągnięto do wykazu pomiarów cechowniczych, tudzież cechę pomiarową.

Cecha pomiaru zawiera literę początkową rzeki, do porzeczki której należy władza cechownicza, oraz takąż literę ojczyztego państwa władzy cechownicznej, tudzież litery początkowe i końcowe miejscowości, w której władza cechownicza ma swą siedzibę.

§ 9.

Sprawdzenie pomiarów cechowniczych.

Statki już pomierzone poddaje się na wniosek sprawdzeniu pomiarów cechowniczych celem stwierdzenia, czy stan ich odpowiada jeszcze datom, podanym w świadectwie pomiaru cechowniczego.

Sprawdzenie pomiaru cechowniczego ma nastąpić:

1. najpóźniej w trzy miesiące po ukończeniu każdego przebudowania statku, po każdej większej naprawie statku, jakoteż po każdym większym uszkodzeniu lub też usunięciu wskazówek zanurzenia lub wycięsniętych cech pomiaru cechowniczego.

2. jakkolwiek statek nie uległ zmianom, jeżeli statki są przeważnie zbudowane z drzewa, najpóźniej po upływie lat pięciu, jeżeli statki są zbudowane przeważnie z żelaza albo z stali (także co do statków żelaznych z dremnianiem), najpóźniej w lat dziesięć po wystawieniu świadectwa pomiaru cechowniczego.

Wniosek o sprawdzenie pomiarów cechowniczych ma prawo postawić oprócz właściciela statku lub szypa także władza, sprawująca policję żeglarską, jeśli sprawdziła zmiany tego rodzaju jak to wymieniono pod l. 1. Celem sprawdzenia pomiarów cechowniczych, które proponuje policja żeglarska, nie należy podczas podróży żądać wyładowania statków obładowanych.

Jeśli sprawdzenie pomiarów cechowniczych w tych wypadkach nie przyjdzie do skutku, to pomiary już przeprowadzone tracą swoją ważność.

Świadectwa pomiarów cechowniczych, które straciły ważność, należy odebrać. Gdy nieważne świadectwo pomiarów cechowniczych nie zostanie zwrócone, należy nieważność jego publicznie ogłosić. Koszta ogłoszenia ściąga się od właściciela statku wówczas, gdy się wystawi nowe świadectwo pomiarów cechowniczych.

Świadectwa pomiarów cechowniczych statków rozbitych winien ostatni ich właściciel oddać władzy cechowniczey, która statek ostatnim razem wymierzała lub sprawdzała.

§ 10.

Do wykonania sprawdzenia pomiarów cechowniczych wprowadza się statek w położenie normalnego zanurzenia (§ 2). Potem sprawdza się przedewszystkiem, czy statek od czasu ostatnich pomiarów cechowniczych doznał takiej zmiany w budowie, która wpływa na wynik pomiarów, i czy wskazówki zanurzenia znajdują się w należytych stanie, potrzebnym do przeprowadzenia badania, przepisanego w ust. 3.

Jeżeli się przytem okaże tego rodzaju zmiana w budowie albo jeżeli brakuje tylu wskazówek zanurzenia, że nie można ich uzupełnić i uczynić przez to znowu użytecznymi dla dalszego sprawdzania, w takim razie wymierza się statek ponownie.

W przeciwnym wypadku bada się, czy zanurzenie statku próżnego zmieniło się.

Jeżeli zanurzenie statku próżnego w porównaniu z tem, co uwidocznione jest w świadectwie pomiarów cechowniczych, według odczytania na sześciu wskazówkach zanurzenia zwiększyło się lub zmniejszyło się przeciętnie o więcej jak trzy centymetry, zmienia się wykaz ładowności itd. w protokole pomiarów cechowniczych i wygotowuje się nowe świadectwo pomiarów cechowniczych.

Jeżeli natomiast przeciętne zanurzenie się próżnego statku zwiększyło się lub zmniejszyło się w stosunku do zanurzenia, uwidocznionego w świadectwie pomiarów cechowniczych, tylko o trzy centymetry lub mniej niż trzy centymetry, wówczas zmienia się wykaz ładowności tylko wskutek osobnego wniosku właściciela albo kierownika statku i wygotowuje się nowe świadectwo pomiarów cechowniczych.

Jeżeli takiego wniosku nie postawiono, dokonane pomiary cechownicze zachowują według § 9. pod 2. swą ważność na dalsze pięć lub dziesięć lat. Wynik sprawdzenia uwidacznia się w świadectwie pomiarów cechowniczych pod 4., nowy okres ważności wpisuje się pod 1. 4, skreśla się szczegóły pod 1. 3. i szczegóły, dotyczące okresu ważności poprzednich pomiarów cechowniczych lub sprawdzenia pomiarów, i poświadczają się sprawdzenie pomiarów na ostatniej 7. lub 8. stronie świadectwa pomiarów cechowniczych.

§ 11.

Po ukończeniu każdorazowego sprawdzenia pomiarów cechowniczych winna władza cechownicza statek, o ile takowy nie nosi już jej cechy pomiarowej, zaopatrzyć według przepisu § 8. cechą, dawniejsze zaś cechy pomiarowe zniszczyć. Równocześnie należy napisy na statku sprostować co do cechy pomiarowej, jakoteż w razie potrzeby co do numeru i liczby ton aż do górnej płaszczyzny wymierzenia.

§ 12.

Władze cechownicze.

W miejscach stosownych ustanawia się władze cechownicze. Winny one wymierzać i sprawdzać (§ 9.) te statki, które im w tym celu będą przystawiane.

Zamiast tworzyć osobne władze cechownicze może każde z państw nadbrzeżnych funkcyje ich poruczyć innym władzom.

§ 13.

Nad władzami cechowniczymi ustanawia się władze rewizyjne.

Władze te obowiązane są:

1. sprawdzać a według wyniku prostować pomiary cechownicze i obliczenia, dokonane przez władze cechownicze, a to z urzędu próbami wyrzykowemi albo też wskutek zażalenia właściciela statku,
2. od czasu do czasu sprawdzać narzędzia pomiarowe, używane przez władze cechownicze.

§ 14.

Wniosek o dokonanie pomiarów cechowniczych na statku albo o ich sprawdzenie winien wnieść na piśmie właściciel statku albo szypier do tej władzy cechowniczey, której statek ma być przystawiony.

Do wniosku należy załączyć:

1. świadectwo pomiarów cechowniczych, wystawione ewentualnie już dawniej dla statku,
2. wykaz ilości załogi, jaka jest dla statku potrzebna,
3. spis przedmiotów, potrzebnych do zupełnego zaopatrzenia statku.

Właściciel statku albo szypier winien przystawić władzy cechowniczey statek nieobładowany i udzielać tejże wszelkiej pomocy, której takowa zażąda w celu przeprowadzenia postępowania.

§ 15.

Należytości za pomiary cechownicze i wygotowanie świadectwa pomiarów cechowniczych wynoszą:

1. Za pierwszy i każdy ponowny zupełny pomiar cechowniczy statku 5 halerzy za każdą tonę ładowności.

Najniższa kwota należytości wynosi 2 korony.

Gwoździe, potrzebne do pomiarów cechowniczych, i nity w celu oznaczania górnych końców wskazówek zanurzenia dostarcza bez dalszej opłaty i przytwardza władza cechownicza. Umieszczenie wskazówek zanurzenia (§ 3.) i napisu (§ 8.) jest rzeczą wnioskodawcy lub też odbywa się na jego koszt.

2. Za sprawdzenie pomiarów cechowniczych, które nie pociąga za sobą ponownych pomiarów, lecz tylko zmianę protokołu pomiarów cechowniczych i odnowienie świadectwa tych pomiarów, połowę stopy pod 1.

3. Za sprawdzenie pomiarów cechowniczych, nie pociągające za sobą ani nowych pomiarów cechowniczych ani też zmiany protokołu tych pomiarów lub odnowienia świadectwa pomiarów, 2 korony.

4. Za wygotowanie duplikatów świadectw pomiarów cechowniczych należy pobierać tylko poniesione koszty własne (należności za pisanie i tym podobne.)

5. Jeśli pomiarów cechowniczych albo też sprawdzenia tych pomiarów dokonuje się na wniosek nie w siedzibie władzy cechownicznej, lecz gdzieindziej, wtedy winien wnioskodawca nie tylko oddać do dyspozycji miejsce, nadające się do pomiarów, lecz oprócz taryfowych należności zwrócić władzy cechownicznej także wydatki, urosłe dla niej w gotówce.

6. Dopóki powyżej wymienione należności i koszty nie zostaną zapłacone albo też dopóki nie da się zabezpieczenia co do zapłaty, można odmówić wydania świadectwa pomiarów cechowniczych.

§ 16.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Świadectwa pomiarów cechowniczych, wystawione według regulaminu pomiarów cechowniczych z roku 1899, należy przy następnym sprawdzeniu tych pomiarów zastąpić nowymi świadectwami, uwzględniającemi zmienione postanowienie o umieszczaniu wskazówek zanurzenia. Przytem należy o ile możliwości spożytkować dawniejsze wyniki.

§ 17.

Niniejszy regulamin pomiarów cechowniczych, który na zasadzie porozumienia się Rządów wydaje się w Austrii i w Państwie niemieckiem w jednokom brzmieniu, wchodzi w życie w dniu 1. stycznia 1914 w miejsce regulaminu pomiarów cechowniczych (porządku wymierzania), ogłoszonego rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 4. sierpnia 1899, Dz. u. p. Nr. 150.

Funkcye władz cechowniczych (§ 12.) porucza się tymczasowo c. k. Starostwom w Dzieczynie i Uściu nad Łabą.

Jako władzę rewizyjną ustanawia się c. k. Namiestnictwo w Pradze.

Prośba o dokonanie pomiarów cechowniczych (§ 14.) podlega należności stempłowej w kwocie 1 korony, a dla wystawie się mającego świadectwa tych pomiarów należy do tej prośby dołączyć znaczek stempłowy na 2 korony.

Heinold wlr.

Schuster wlr.

Engel wlr.

245.

Obwieszczenie c. k. Prezydenta Ministrów z dnia 25. listopada 1913

o zastrzeżeniach, uczynionych przez poszczególne mocarstwa do układów I. i II. haskiej konferencji pokojowej.

Do układów I. i II. haskiej konferencji pokojowej uczyniły mocarstwa, które układy te ratyfikowały lub do nich przystąpiły, przy ratyfikacji lub przy przystąpieniu następujące zastrzeżenia.

A.

Pierwsza haska konferencya pokojowa.

1. Do układu z dnia 29. lipca 1899 w sprawie pokojowego załatwiania sporów międzynarodowych (Dz. u. p. Nr. 173 z roku 1913):

Stany Zjednoczone Ameryki:

(Pierwopis.)

Sous réserve de la déclaration faite dans la séance plénière de la Conférence du 25 juillet 1899.

(Przekład.)

Z zastrzeżeniem oświadczenia, złożonego na posiedzeniu plenarnem konferencji z dnia 25. lipca 1899.

Oświadczenie, które złożyli zastępcy Stanów Zjednoczonych Ameryki na posiedzeniu plenarnem konferencji z dnia 25. lipca 1899, opiewa:

(Pierwopis.)

La Délégation des États-Unis d'Amérique, en signant la Convention pour le Règlement pacifique des conflits internationaux, telle qu'elle est proposée par la Conférence Internationale de la Paix fait la Déclaration suivante:

„Rien de ce qui est contenu dans cette Convention ne peut être interprété de façon à obliger les États-Unis d'Amérique à se départir de leur politique traditionnelle, en vertu de laquelle ils s'abstiennent d'intervenir, de s'ingérer ou de s'immiscer dans les questions politiques ou dans la politique ou dans l'administration intérieure d'aucun Etat étranger. Il est bien entendu également que rien dans la Convention ne pourra être interprété comme impliquant un abandon par les États-Unis d'Amérique de leur attitude traditionnelle à l'égard des questions purement américaines.“

Rumunia:**(Pierwopis.)**

Sous les réserves formulées aux articles 16. 17 et 19 de la présente Convention (15, 16 et 18 du projet présenté par le Comité d'Examen) et consignées au procès-verbal de la séance de la Troisième Commission du 20 juillet 1899.

Zastrzeżenia zastępców Rumunii do artykułów 16., 17., 19. układu (artykuł 15., 16., 18. projektu, przedłożonego komisji rewizyjnej) opiewają według protokołu posiedzenia trzeciej komisji z dnia 20. lipca 1899 w sposób następujący:

Do artykułu 15. projektu (artykuł 16. układu):

(Pierwopis.)

Le Gouvernement Royal de Roumanie, complètement acquis au principe de l'arbitrage facultatif, dont il apprécie toute l'importance dans les relations internationales, n'entend cependant pas prendre, par l'article 15, un engagement d'accepter un arbitrage dans tous les cas qui y sont prévus, et il croit devoir formuler des réserves expresses à cet égard.

Il ne peut donc voter cet article que sous cette réserve.

Do artykułu 16. projektu (artykuł 17. układu):

(Pierwopis.)

Le Gouvernement Royal de Roumanie déclare qu'il ne peut adhérer à l'article 16 qu'avec la réserve expresse, consignée au procès-verbal, pu'il est décidé à ne pas accepter, en aucun cas, un arbitrage international, pour des contestations ou litiges antérieurs à la conclusion de la présente Convention.

(Przekład.)

Delegacya Stanów Zjednoczonych Ameryki składa przy podpisaniu układu w sprawie pokojowego załatwiania sporów międzynarodowych w brzmieniu, proponowanem przez międzyparodową konferencyę pokojową, następujące oświadczenie:

„Treść niniejszego układu nie może być nigdy interpretowaną w ten sposób, iżby układ ten zobowiązywał Stany Zjednoczone Ameryki do odstąpienia od tradycyjnej ich polityki, wedle której nie wdzierają się one nigdy ani też nie mieszają do politycznych spraw, do polityki lub do wewnętrznego zarządu jakiegokolwiek obcego państwa. Podobnie rozumie się samo przez się, że żadnego postanowienia układu nie wolno interpretować w ten sposób, jakoby ono zawierało w sobie zrzeczenie się przez Stany Zjednoczone Ameryki tradycyjnego ich stanowiska odnośnie do spraw czysto amerykańskich.“

(Przekład.)

Z zastrzeżeniami, które złożono do artykułów 16. 17. i 19. niniejszego układu (15., 16. i 18. projektu, przedłożonego przez komisję rewizyjną), a które objęte są protokołem posiedzeń trzeciej komisji z dnia 20. lipca 1899.

(Przekład.)

Królewsko-rumuński Rząd, w zupełności zgadzając się na zasadę dowolnego orzecznictwa polubownego, którego wielkie znaczenie w stosunkach międzynarodowych ocenia, nie jest przecież skłonny do przyjęcia na siebie w artykule 15. zobowiązania do zgodzenia się na orzecznictwo polubowne w wszystkich przewidzianych tamże przypadkach i czuje się zniewolonym do poczynienia w tym względzie wyraźnych zastrzeżeń.

Może więc oświadczyć swą zgodę na ten artykuł jedynie z tem zastrzeżeniem.

(Przekład.)

Królewsko-rumuński Rząd oświadcza, że może zgodzić się na artykuł 16. tylko z tem wyraźnem zastrzeżeniem, które należy uwidocznić w protokole, że nie zamierza w żadnym wypadku przyjąć międzynarodowego orzecznictwa polubownego co do stosunków spornych lub sporów z czasu przed zawarciem tego układu.

Do artykułu 18. projektu (artykuł 19. układu):

(Pierwopis.)

Le Gouvernement Royal de Roumanie déclare qu'en adhérant à l'article 18 de la Convention, il n'entend prendre aucun engagement en matière d'arbitrage obligatoire.

(Przekład.)

Królewsko-rumuński Rząd oświadcza, że przez zgodzenie się na artykuł 18. układu nie chce wcale przyjmować jakiegokolwiek zobowiązania w sprawach obowiązkowego orzecznictwa polubownego.

Serbia:

(Pierwopis.)

Sous les réserves consignées au procès-verbal de la Troisième Commission du 20 juillet 1899.

(Przekład.)

Z zastrzeżeniami, zawartymi w protokole trzeciej komisji z dnia 20. lipca 1899.

Zastrzeżenia zastępców Serbii, zawarte w protokole trzeciej komisji z dnia 20. lipca 1899, opiewają:

(Pierwopis.)

Au nom du Gouvernement Royal de Serbie, nous avons l'honneur de déclarer que l'adoption par nous du principe de bons offices et de la médiation n'implique pas une reconnaissance du droit pour les États tiers d'user de ces moyens autrement qu'avec la réserve extrême qu'exige la nature délicate de ces démarches.

Nous n'admettons les bons offices et la médiation qu'à condition de leur conserver pleinement et intégralement leur caractère de conseil purement amical, et nous ne saurions jamais les accepter dans des formes et des circonstances telles qu'elles pourraient leur imprimer le caractère d'une intervention.

(Przekład.)

W imieniu królewsko-serbskiego Rządu mamy zaszczyt oświadczyć, że przyjęcie przez nas zasady dobrych usług i pośrednictwa dla trzech państw nie zawiera w sobie uznania prawa używania tych środków w sposób inny, jak tylko z najdalej idącą powściągliwością, niezbędną ze względu na drażliwy charakter tych kroków.

Zgodzimy się na dobre usługi i pośrednictwo tylko pod tym warunkiem, że nie tracą one nawet w najmniejszym szczególe znaczenia czysto przyjacielskiej rady, a nie będziemy się mogli nigdy na nie zgodzić w takiej formie i wśród takich okoliczności, któreby mogły im nadać cechę interwencji.

Turecja nie powtórzyła przy ratyfikacji układu zastrzeżenia, uczynionego przy jego podpisaniu.

2. Do układu z dnia 29. lipca 1899, dotyczącego praw i zwyczajów wojny lądowej (Dz. u. p. Nr. 174. z roku 1913), nie poczyniono żadnych zastrzeżeń.

3. Do układu z dnia 29. lipca 1899, dotyczącego stosowania zasad układu genewskiego do wojny morskiej (Dz. u. p. Nr. 175. z roku 1913), nie poczyniono żadnych zastrzeżeń.

4. Do oświadczeń z dnia 29. lipca 1899

- a) w sprawie zakazu używania pocisków z duszącymi lub trującymi gazami i
 - b) w sprawie zakazu używania pocisków, które w ludzkim ciele łatwo się rozszerzają lub rozpłaszczają (Dz. u. p. Nr. 176. z roku 1913),
- nie poczyniono żadnych zastrzeżeń.

B.

Druga haska konferencja pokojowa.

1. Do układu z dnia 18. października 1907 w sprawie pokojowego załatwiania sporów międzynarodowych (Dz. u. p. Nr. 177. z roku 1913):

Stany Zjednoczone Ameryki utrzymały w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenie, uczynione przy jego podpisaniu.

Oświadczenie, złożone na posiedzeniu plenarnem konferencji z dnia 16. października 1907, opiewa:

(Pierwopis.)

Rien de ce qui est contenu dans cette Convention ne peut être interprété de façon à obliger les États-Unis d'Amérique à se départir de leur politique traditionnelle, en vertu de laquelle ils s'abstiennent d'intervenir, de s'ingérer ou de s'immiscer dans les questions politiques ou dans la politique ou dans l'administration intérieure d'aucun État étranger. Il est bien entendu également que rien dans la Convention ne pourra être interprété comme impliquant un abandon par les États-Unis d'Amérique de leur attitude traditionnelle à l'égard des questions purement américaines.

(Przekład.)

Treść niniejszego układu nie może być nigdy interpretowaną w ten sposób, iżby układ ten zobowiązywał Stany Zjednoczone Ameryki do odstąpienia od tradycyjnej ich polityki, wedle której nie wdzierają się one nigdy ani też nie mieszają do politycznych spraw, do polityki lub do wewnętrznego zarządu jakiegokolwiek obcego państwa. Podobnie rozumie się samo przez się, że żadnego postanowienia układu nie wolno interpretować w ten sposób, jakoby ono zawierało w sobie zrzeczenie się przez Stany Zjednoczone Ameryki tradycyjnego ich stanowiska odnośnie do spraw czysto amerykańskich.

Stany Zjednoczone Ameryki poczyniły przy ratyfikacji układu jeszcze następujące dalsze zastrzeżenia:

(Pierwopis.)

That the United States approves this convention with the understanding that recourse to the permanent court for the settlement of differences can be had only by agreement thereto through general or special treaties of arbitration heretofore or hereafter concluded between the parties in dispute; and the United States now exercises the option contained in article fiftythree of said convention, to exclude the formulation of the „compromis“ by the permanent court, and hereby excludes from the competence of the permanent court the power to frame the „compromis“ required by general or special treaties of arbitration concluded or hereafter to be concluded by the United States and further expressly declares that the „compromis“ required by any treaty of arbitration to which the United States may be a party shall be settled only by agreement between the contracting parties, unless such treaty shall expressly provide otherwise.

(Przekład.)

Że Stany Zjednoczone zatwierdzają niniejszy układ z tym dodatkiem, że można odwołać się do Stałego Trybunału rozjemczego w celu załatwienia sporów tylko na zasadzie ogólnego lub szczególnego układu rozjemczego, który strony spór wiodące zawarły lub w przyszłości zawrzeć mają; i że Stany Zjednoczone korzystają z nadanego w artykule 53. układu prawa wykluczenia, aby Stały Trybunał rozjemczy ustalał umowę (zapis) na sąd polubowny, i wyłączają przez to z właściwości Stałego Trybunału rozjemczego uprawnienie do ustalania umowy (zapisu) na sąd polubowny, przewidzianej w ogólnym lub szczególnym układzie rozjemczym, który Stany Zjednoczone zawarły lub w przyszłości zawrzeć mają; że dalej oświadczają wyraźnie, iż, jeżeli układ rozjemczy, w którym uczestniczą Stany Zjednoczone, przewiduje umowę (zapis) na sąd polubowny, może ona być ustalona jedynie w drodze układu między stronami umawiającymi się, chyba że układ rozjemczy wyraźnie postanawia co innego.

Japonia utrzymała w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenia, poczynione przy jego podpisaniu. Wskutek tego wyłączone są od ratyfikacji ustępy 3. i 4. artykułu 48., ustęp 2. artykułu 53. i artykuł 54.

Rumunia utrzymała w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenia, poczynione przy jego podpisaniu.

Szwajcarya utrzymała w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenie, uczynione przy jego podpisaniu. Wskutek tego wyłączony jest od ratyfikacji punkt 2. drugiego ustępu artykułu 53.

2. Do układu z dnia 18. października 1907, dotyczącego ograniczenia używania przemocy przy ściąganiu długów kontraktowych (Dz. u. p. Nr. 178. z roku 1913):

Stany Zjednoczone Ameryki:

(Pierwopis.)

That the United States approves this convention with the understanding that recourse to the permanent court for the settlement of the differences referred to in said convention can be had only by agreement thereto through general or special treaties of arbitration heretofore or hereafter concluded between the parties in dispute.

(Przekład.)

Że Stany Zjednoczone zatwierdzają niniejszy układ z tym dodatkiem, że można odwołać się do Stałego Trybunału rozjemczego w celu załatwienia tych sporów, do których odnosi się układ niniejszy, jedynie na zasadzie odpowiedniego zgodnego postanowienia w ogólnym lub szczególnym układzie rozjemczym, który strony spór wiodące zawarły lub w przyszłości zawrzeć mają.

Gwatemala i Salwador utrzymały w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenia, poczynione przy podpisaniu układu.

Nikaragwa:

(Pierwopis.)

- a) En lo relativo á las deudas que tengan origen en contratos ordinarios entre los súbditos de una nación y un Gobierno extranjero, no se ocurrirá al arbitramento sino en el caso único de denegación de justicia por la jurisdicción del país del contrato, á quien previamente deberá ocurrirse, y una vez que se hayan agotado todos los recursos legales.
- b) Los empréstitos públicos, representados en bonos de la deuda nacional, no podrán en ningún caso ser motivo de egresión militar ni de ocupación material del suelo de las naciones americanas.

(Przekład.)

- a) Jeżeli rozchodzi się o długi, pochodzące ze zwykłych umów między przynależnymi do jednego narodu a obcym rządem, można odwoływać się do orzecznictwa polubownego tylko w tym szczególnym wypadku, jeżeli sądy Państwa będącego w umowie stroną, których tok instancyj należy naprzód wyczerpać, odmówią wymiaru sprawiedliwości.
- b) Połączone z wydaniem papierów wartościowych pożyczki publiczne, stanowiące dług narodowy, nie mogą w żadnym wypadku stanowić powodu do wkroczenia wojska lub faktycznego obsadzenia terytorium narodów amerykańskich.

3. Do układu z dnia 18. października 1907 o rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich (Dz. u. p. Nr. 179. z roku 1913) nie poczyniono żadnych zastrzeżeń.

4. Do układu z dnia 18. października 1907, dotyczącego praw i zwyczajów wojny lądowej (Dz. u. p. Nr. 180. z roku 1913):

Austryacko-węgierska Monarchia utrzymała w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenie, uczynione przy podpisaniu układu.

Oświadczenie, złożone na posiedzeniu plenarnem konferencji z dnia 17. sierpnia 1907, opiewa:

(Pierwopis.)

La Délégation d'Autriche-Hongrie ayant accepté le nouvel article 22 *a* à la condition que l'article 44 de la Convention actuellement en vigueur fût maintenu tel quel, ne pourra pas consentir à l'article 44 *a* proposé par la Deuxième Commission.

(Przekład.)

Ponieważ delegacja Austro-Węgier przyjęła nowy artykuł 22. *a* pod tym warunkiem, że artykuł 44. obecnie obowiązującego układu utrzyma się w mocy w tem brzmieniu, jakie on ma obecnie, nie może zgodzić na artykuł 44. *a*, proponowany przez drugą komisję.

Przez „artykuł 44. obecnie obowiązującego układu“ przytoczony w tem oświadczeniu, należy rozumieć artykuł 44. dodatku do układu z dnia 29. lipca 1899, dotyczącego praw i zwyczajów wojny lądowej (Dz. u. p. Nr. 174. z roku 1913). Przytoczone w tem oświadczeniu „nowe“ artykuły 22. *a*

i 44. a (projektu komisji) przyjęto jako artykuł 23., ustęp 2., i 44. do dodatku do układu z dnia 18. października 1907, dotyczącego praw i zwyczajów wojny lądowej (Dz. u. p. Nr. 180. z roku 1913).

Państwo Niemieckie, Japonia i Rosya utrzymały w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenia, poczynione przy tegoż podpisaniu. Wskutek tego wyłączony jest od ratyfikacji artykuł 44. dodatku do układu

5. Do układu z dnia 18. października 1907, dotyczącego praw i obowiązków mocarstw i osób neutralnych w razie wojny lądowej (Dz. u. p. Nr. 181. z roku 1913), nie poczyniono żadnych zastrzeżeń.

6. Co do układu z dnia 18. października 1907 o traktowaniu nieprzyjacielskich okrętów handlowych w chwili wybuchu kroków nieprzyjacielskich (Dz. u. p. Nr. 182. z roku 1913):

Państwo Niemieckie i Rosya utrzymały w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenia, poczynione przy tegoż podpisaniu. Wskutek tego wyłączony jest od ratyfikacji artykuł 3. i artykuł 4., ustęp 2.

7. Do układu z dnia 18. października 1907 o przeistaczaniu okrętów handlowych na okręty wojenne (Dz. u. p. Nr. 183. z roku 1913) nie poczyniono żadnych zastrzeżeń.

8. Do układu z dnia 18. października 1907 o zakładaniu podmorskich automatycznych min kontaktowych (Dz. u. p. Nr. 184. z roku 1913):

Państwo Niemieckie i Francya utrzymały w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenia, poczynione przy tegoż podpisaniu. Wskutek tego wyłączony jest od ratyfikacji artykuł 2.

Wielka Brytania utrzymała w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenie, uczynione przy tegoż podpisaniu.

Syam utrzymał w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenie, uczynione przy tegoż podpisaniu. Wskutek tego wyłączony jest od ratyfikacji ustęp 1. artykułu 1.

9. Do układu z dnia 18. października 1907, dotyczącego ostrzeliwania przez morskie siły zbrojne (Dz. u. p. Nr. 185. z roku 1913):

Państwo Niemieckie, Francya, Wielka Brytania i Japonia utrzymały w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenia, poczynione przy tegoż podpisaniu. Wskutek tego wyłączony jest od ratyfikacji ustęp 2. artykułu 1.

10. Do układu z dnia 18. października 1907, dotyczącego stosowania zasad układu genewskiego do wojny morskiej (Dz. u. p. Nr. 186. z roku 1913):

Chiny utrzymały w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenie, uczynione przy tegoż podpisaniu. Wskutek tego wyłączony jest od ratyfikacji artykuł 21.

11. Do układu z dnia 18. października 1907, dotyczącego niektórych ograniczeń wykonywania prawa łupu w wojnie morskiej (Dz. u. p. Nr. 187. z roku 1913), nie poczyniono żadnych zastrzeżeń.

12. Do układu z dnia 18. października 1907, dotyczącego praw i obowiązków stron neutralnych w razie wojny morskiej (Dz. u. p. Nr. 188. z roku 1913):

Państwo Niemieckie utrzymało w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenia, poczynione przy tegoż podpisaniu. Wskutek tego wyłączone są od ratyfikacji artykuły 11., 12., 13. i 20.

Japonia utrzymała w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenia, poczynione przy tegoż podpisaniu. Wskutek tego wyłączone są od ratyfikacji artykuły 19. i 23.

Syam utrzymał w mocy przy ratyfikacji układu zastrzeżenia, poczynione przy tegoż podpisaniu. Wskutek tego wyłączone są od ratyfikacji artykuły 12., 19. i 23.

Stany Zjednoczone Ameryki:**(Pierwopis.)**

That the United States adheres to the said Convention subject to the reservation and exclusion of its Article XXIII and with the understanding that the last clause of Article III thereof implies the duty of a neutral power to make the demand therein mentioned for the return of a ship captured within the neutral jurisdiction and no longer within that jurisdiction.

(Przekład.)

Że Stany Zjednoczone przystępują do układu z zastrzeżeniem co do artykułu 23. i z wyłączeniem go, oraz rozumiejąc ostatnie postanowienie artykułu 3. układu w ten sposób, iż zawiera ono w sobie dla mocarstwa neutralnego zobowiązanie do postawienia wymienionego tamże żądania wydania statku, który zabrany został w obrębie neutralnego obszaru zwierzchniczego, lecz się już na tym obszarze zwierzchniczym nie znajduje.

Chiny wyłączyły przy przystąpieniu do układu artykuł 14., ustęp 2., artykuł 19., ustęp 3., i artykuł 27.

Stürgkh wlr.